

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 22 грудня 2025 р. №10)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»
Віра РОГОВА
Наказ від 22 грудня 2025 р. № 353

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ВЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ,
ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**
(очно-дистанційна форма)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які упроваджують Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12 жовтня 2022 року № 904 та відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 29 серпня 2024 року № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

Освітня програма враховує основні положення законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 (зі змінами), концептуальних засад мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська і зарубіжна літератури), інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність учителя (викладача), та з урахуванням стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Сучасний учитель української мови і літератури, зарубіжної літератури має бути готовим до роботи за державними освітніми стандартами в контексті реформування системи освіти, у тому числі виконання заходів щодо реалізації євроінтеграційних процесів у галузі освіти, інклюзивного підходу, посилення ролі цифрових технологій в організації освітнього процесу та активного використання технологій дистанційного навчання.

Мета освітньої програми: професійний розвиток учителя (викладача) української мови і літератури, зарубіжної літератури відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей учителів-філологів закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО), необхідних для організації навчання, виховання та розвитку учнів відповідно до положень Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р., та на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Основні завдання:

- забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей учителів (викладачів) української мови і літератури, зарубіжної літератури закладів загальної середньої освіти та інших типів закладів освіти;
- поглибити й розширити знання з теорії і практики навчання, що забезпечуватиме якісні зміни в організації освітнього процесу та створити передумову для інноваційних перетворень у сучасній шкільній системі;
- активізувати розвиток значущих професійних якостей учителів (викладачів) української мови і літератури, зарубіжної літератури закладів загальної середньої освіти та інших типів закладів освіти;
- удосконалити вміння вчителів (викладачів) відповідно до основних напрямів державної політики, її європейського вектора розвитку;
- поглибити й розширити теоретичні знання із фахових і психолого-педагогічних дисциплін.

Особливості організації освітнього процесу за освітньою програмою

Вивчення деяких питань модулів, окремих тем, послідовність вивчення, загальна кількість годин на вивчення тем можуть бути зміненими, окремі питання тем програми можуть бути перенесені в інші теми відповідно до загальної концепції робочої програми

навчання.

Очікувані результати навчання можуть різнитися залежно від кваліфікаційної категорії та педагогічного досвіду слухачів.

Теоретична складова освітньої програми може бути реалізованою через лекції / відеолекції / вебінари / відеоконференції тощо. Практична складова – через практикуми / навчальні тренінги / семінари / майстеркласи тощо.

Навчальні заняття в синхронному режимі при дистанційній формі навчання проводяться з використанням спеціального програмного забезпечення для проведення вебконференцій з обов'язковою участю слухачів. Інші види занять в асинхронному режимі проводяться в різних форматах.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу:

- **для очного навчання:** мультимедійний проєктор; ноутбук, фліпчарт, персональні комп'ютери, навчальні матеріали, інтерактивна дошка, сучасне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення для інтерактивної дошки; швидкісний інтернет-канал для використання під час занять відповідних онлайн-ресурсів;
- **для дистанційного навчання:** комп'ютерна техніка (комп'ютер або ноутбук, вебкамера, мікрофон), доступ до швидкісного інтернету, дистанційна платформа КНЗ КОР «КОПОПК», програмне забезпечення для проведення відеоконференцій.

Загальні очікувані результати охоплюють:

Знання й розуміння:

- сучасних тенденцій розвитку освіти загалом;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері базової середньої освіти, мовно-літературної освітньої галузі;
- сутності Концепції Нової української школи;
- сутності основних ідей, принципів побудови Державного стандарту повної загальної середньої освіти;
- сутності концептуальних засад мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська і зарубіжна літератури);
- структури та змісту типової освітньої програми та освітньої програми закладу освіти, типового навчального плану та робочого навчального плану, модельної навчальної програми та навчальної програми мовно-літературної освітньої галузі;
- планування освітньої діяльності в закладі загальної середньої освіти та інших типах закладів освіти;
- академічної свободи вчителя (викладача) навчальних предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська і зарубіжна літератури) в організації освітнього процесу.

Уміння:

- організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства;
- визначати зміст навчального матеріалу і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту базової середньої освіти, типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (освітніх програм, укладених науковими установами, іншими суб'єктами освітньої діяльності, що затверджені в порядку), модельних навчальних програм навчальних предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі, попередніх результатів навчання учнів, їхніх освітніх потреб;
- формувати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей;
- використовувати модельну навчальну програму мовно-літературної освітньої галузі для розроблення навчальної програми;
- ефективно взаємодіяти й працювати в команді.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;

- готовність до реалізації сучасних цілей освіти;
- професійна мобільність та гнучкість;
- усвідомлення необхідності професійного розвитку упродовж життя;
- відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі всіх учнів;
- утвердження національно-патріотичних та демократичних цінностей (патріотизм, готовність стати на захист України, відповідальність за долю держави, повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність).

Розробник програми	Химера Н.В. , методист відділу загальної середньої освіти, старший викладач кафедри суспільно-гуманітарної освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»
Найменування програми	Освітня програма підвищення кваліфікації вчителів української мови і літератури, зарубіжної літератури (очно-дистанційна форма)
Мета програми	Підвищити рівень професійної компетентності вчителів української мови і літератури, зарубіжної літератури з урахуванням основних напрямів державної політики в галузі освіти, запитів громадянського суспільства, освітніх потреб споживачів освітніх послуг та задля забезпечення якості освіти
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Учителі (викладачі) української мови і літератури, зарубіжної літератури
Напрямок програми	Професійна компетентність учителя (викладача) предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі (українська мова і література, зарубіжна література)
Обсяг програми	60 год: 22 год аудит. + 38 год керована самостійна робота (2 кредити ЄКТС)
Форма підвищення кваліфікації	Очно-дистанційна
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Загальні компетентності: ЗК.01, ЗК.02, ЗК.03, ЗК.04, ЗК.05. Професійні компетентності: А1 Мовно-комунікативна компетентність (А1.1, А1.2, А1.3, А1.4); А2 Предметно-методична компетентність (А2.1, А2.2, А2.3, А2.4, А2.5, А2.6, А2.7); А3 Інформаційно-цифрова компетентність (А3.1, А3.2, А3.3); Б1 Психологічна компетентність (Б1.1, Б1.2, Б1.3, Б1.4); Б2 Емоційно-етична компетентність (Б2.1, Б2.2, Б2.3); Б3 Компетентність педагогічного партнерства (Б3.1, Б3.2, Б3.3); В1 Інклюзивна компетентність (В1.1, В1.2, В1.3); В2 Здоров'язбережувальна компетентність (В2.1, В2.2, В2.3, В2.4, В2.5); В3 Проектувальна компетентність (В3.1); Г1 Прогностична компетентність (Г1.1, Г1.2); Г2 Організаційна компетентність (Г2.1, Г2.2); Г3 Оцінювально-аналітична компетентність (Г3.1, Г3.2, Г3.3); Д1 Інноваційна компетентність (Д1.1, Д1.2, Д1.3); Д2 Здатність до навчання впродовж життя (Д2.1, Д2.2); Д3 Рефлексивна компетентність (Д3.1)
Очікувані результати	Удосконалення загальних та професійних компетентностей вчителів (викладачів) предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі (українська мова і література, зарубіжна література)

<i>Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації</i>	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
<i>Забезпечення розміщення освітньої програми на вебсайті</i>	Вебсайт: https://www.kristti.com.ua/

Зміст програми

№ з/п	Освітній компонент (модуль, тема)	Засоби провадження				
		Кількість годин				
		лекційні	семінарські	практичні	самостійна робота	усього
Модуль I. Філософія освіти XXI століття		2			6	8
1.1.	Формування національної свідомості та системи моральних цінностей учнівства засобами народних символів України	2			6	8
Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти		8			6	14
2.1.	Професійний розвиток вчителя: нові можливості в контексті реформування системи освіти в Україні	2			2	4
2.2.	Психологічно-педагогічні умови організації освітнього процесу з предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі (базове предметне навчання)	2				2
2.3.	Загальна характеристика можливостей системи дистанційного навчання. Готовність педагогічних працівників до використання ІКТ в навчанні	2			2	4
2.4.	Підтримка ментального здоров'я в умовах правового режиму воєнного стану	2			2	4
Модуль III. Організація освітнього процесу на уроках української мови і літератури, зарубіжної літератури				10	20	30
3.1.	Нормативно-правове та програмно-методичне забезпечення викладання української мови і літератури, зарубіжної літератури в закладах освіти			2	4	6
3.2.	Архітектура сучасного уроку української мови і літератури, зарубіжної літератури: вимоги до обов'язкових результатів навчання учнівства			2	4	6
3.3.	Організація проєктного навчання у процесі вивчення предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі			2	4	6
3.4.	Створення та використання інструментів для оцінювання			2	4	6

	результатів навчання з усної взаємодії, читання, письма та дослідження мовлення предметів і курсів мовно-літературної освітньої галузі					
3.5.	Електронні платформи та сервіси для організації продуктивного навчання учнівства			2	4	6
Модуль IV. Діагностико-аналітичний				2	6	8
4.1.	Настановче заняття. Вхідне діагностування. Вихідне діагностування			2		2
Разом:		10		12	38	60

Модуль I. Філософія освіти XXI століття

1.1. Формування національної свідомості та системи моральних цінностей учнівства засобами народних символів України

Активізувати слухачів на витоки національної культури, українські народні символи та обереги, українську ментальність та ідентичність. Підготовка педагогічних працівників до формування національної свідомості та системи моральних цінностей учнівства засобами народних символів України.

Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти

2.1. Професійний розвиток вчителя: нові можливості в контексті реформування системи освіти в Україні

Нормативно-правове забезпечення професійного безперервного розвитку педагогічних працівників. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Загальні та професійні компетентності вчителя. Трудові функції. Визначення індивідуальних професійних запитів. Формувального індивідуального плану професійного розвитку.

2.2. Психологічно-педагогічні умови організації освітнього процесу з предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі (базове предметне навчання)

Створення безпечного та підтримувального освітнього середовища. Індивідуалізація навчання. Розвиток життєвих навичок. Партнерство між учнями, вчителями та батьками. Педагогіка партнерської взаємодії. Розвиток психологічної стійкості та резильєнтності учнівства. Технології організації освітнього процесу в умовах воєнних дій. Психолого-педагогічні підходи до організації освітнього процесу в кризових ситуаціях. Педагогічні стратегії в умовах воєнних дій. Професійні компетентності вчителя – основа створення психолого-педагогічних умов організації освітнього процесу з предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі (базове предметне навчання).

2.3. Загальна характеристика можливостей системи дистанційного навчання. Готовність педагогічних працівників до використання ІКТ в навчанні

Інструменти віддаленого доступу до ПК учня. Налаштування програмного забезпечення. Налаштування програмних засобів на мобільний телефон. Хмарні технології. Особливості роботи та порівняння середовищ. Інструменти та засоби дистанційного і змішаного навчання: сайти, опитування, інтерактивні дошки, презентації, документи. Спільна робота в інформаційному освітньому середовищі.

2.4. Підтримка ментального здоров'я в умовах правового режиму воєнного стану

Поняття ментального здоров'я. Методи запобігання негативним наслідкам стресу. Рекомендації щодо піклування про психоемоційний стан учителя і створення психологічного комфорту для учнівства в освітньому середовищі.

Модуль III. Організація освітнього процесу у процесі вивчення української мови і літератури, зарубіжної літератури

3.1. Нормативно-правове та програмно-методичне забезпечення викладання української мови і літератури, зарубіжної літератури в закладах освіти

У ході практичного заняття слухачі ознайомлюються із положеннями нормативно-правових документів, що забезпечують вивчення предметів мовно-літературної освітньої галузі, Державного стандарту базової середньої освіти, метою, ціннісними орієнтирами, циклами базової середньої освіти, структурою й змістовим наповненням Державного стандарту базової середньої освіти, компетентнісним потенціалом мовно-літературної освітньої галузі, вимогами до обов'язкових результатів навчання учнів у мовно-літературній освітній галузі, реалізацією положень Державного стандарту базової середньої освіти в модельних програмах з предметів та інтегрованих курсів.

3.2. Архітектура сучасного уроку української мови і літератури, зарубіжної літератури: вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів

Опрацьовуються шляхи удосконалення сучасного уроку літератури, реалізація вимог до загальних і конкретних результатів навчання в освітньому процесі (за групами результатів). Застосування орієнтирів для оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з мовно-літературної освітньої галузі за групами результатів

3.3. Організація проєктного навчання у процесі вивчення предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі

Проєктне навчання як вимога часу і реальність Нової української школи. Проєктне і традиційне навчання: порівняльна класифікація. Переваги проєктного навчання для учнівства та вчительства. Основні поняття проєктного навчання. Складові дизайну проєктного навчання. Учительські практики у проєктному навчанні. Проєктне навчання як дієве втілення ідей Державного стандарту базової середньої освіти. Інтеграція як ознака проєктної діяльності. Суттєві характеристики, моделі проєктного навчання. Міні- та макропроєкти. Приклади міні- та макропроєктів. Формувальне оцінювання проєктів. Розвиток наскрізних умінь учнівства на різних етапах реалізації проєкту. Щоденник макропроєкту як засіб підтримки агентності учнівства. Етапи проєкту: від цілепокладання до результату. Проєкти в чинних підручниках. Приклади і моделювання проєктів.

3.4. Створення та використання інструментів для оцінювання результатів навчання з усної взаємодії, читання, письма та дослідження мовлення курсів мовно-літературної освітньої галузі

Загальні, конкретні результати навчання здобувачів освіти з мовно-літературної освітньої галузі (5-6, 7-9 класи). Орієнтири для оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з мовно-літературної освітньої галузі за групами результатів (5-6, 7-9 класи). Результати навчання та види діяльності. Види навчально-пізнавальних завдань з української літератури, зарубіжної літератури, інтегрованого курсу «Література» (українська та зарубіжна).

Планування оцінювання в мовно-літературній освітній галузі. Яким має бути якісне оцінювання і як його забезпечити. Створення інструментів для оцінювання результатів навчання з читання, письма та дослідження мовлення. Види текстів-стимулів та вимоги до них. Матриця (специфікація підсумкової роботи для оцінювання групи результатів «Робота з текстом». Приклад і моделювання підсумкової роботи для оцінювання групи результатів «Робота з текстом. Матриця (специфікація підсумкової роботи для оцінювання групи результатів «Дослідження мовлення». Приклад і моделювання підсумкової роботи для оцінювання групи результатів «Дослідження мовлення». Критерії оцінювання завдання з розгорнутою відповіддю. Приклади і моделювання завдань-стимулів до групи результатів «Усна взаємодія». Критерії оцінювання усної взаємодії.

3.5. Електронні платформи та сервіси для організації продуктивного навчання учнівства

Розгляд вітчизняного та міжнародного нормативно-правового забезпечення цифровізації суспільства та освіти. Особливості роботи та порівняння інформаційних освітніх середовищ.

Використання електронних освітніх ресурсів і сервісів для забезпечення ефективного управління освітнім процесом, взаємодії між учасниками освітнього процесу, підтримки активного та інтерактивного навчання, корекції та адаптації освітнього процесу відповідно до індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти. Рекомендації щодо добору безпечних, доцільних для навчання здобувачів освіти електронні (цифрові) освітні ресурси, як упорядковувати їх та використовувати з урахуванням мети, умов навчання, вікових особливостей та їхніх потреб.

Модуль IV. Діагностико-аналітичний модуль

Настановче заняття. Вхідне діагностування.

Тематична дискусія: *«Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах закладу освіти: сучасні аспекти та інноваційні тенденції».*

У рамках дискусії учасники матимуть змогу обговорити виклики та переваги розвитку професійних компетентностей і самореалізації, поділитися досвідом розроблення стратегії власного розвитку, застосуванням знань і використання вмінь організації навчального процесу. Дискусія сприятиме обміну досвідом між педагогами, аналізу реальних кейсів та напрацюванню й поширенню конкретних рішень для ефективного використання оцінювання в освітньому процесі.

Вихідне діагностування.

Використані джерела

1. Богосвятська А. І. Методичні прийоми технології розвитку критичного мислення учнів через читання та письмо. Зарубіжна література в школах України. 2013. № 10. С. 20–25.
2. Богосвятська А. І. Розвиток інтегративного мислення учнів засобами мистецтва художнього слова. Зарубіжна література в школах України. 2012. № 9. С. 19–24.
3. Буцька І. Методи та прийоми критичного мислення на уроках світової літератури: характеристика окремих методів і прийомів. Зарубіжна література. Шкільний світ. 2011. №1. С.20-21.
4. Вакуленко Т., Ломакович С. PISA 2018: Що отримає Україна? URL: <http://education-ua.org/ua/porivnyalna-pedagogika/818-pisa-2018-shcho-otrimaueukrajina> (дата звернення: 10.05.2019).
5. Візуалізація на уроках зарубіжної літератури: як зробити урок літератури незабутнім : збірник дидактичного матеріалу для зарубіжної літератури / за заг. ред. Н. В. Химери. Харків, 2022. 89 с.
6. Візуалізація навчального матеріалу на уроках зарубіжної літератури : посібник дидактичного матеріалу для зарубіжної літератури / за заг. ред. Н. В. Химери. Біла Церква, 2021. 70 с.
7. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <http://surl.li/bexzpi>
8. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <http://surl.li/dqcuzm>
9. Звіт про результати першого циклу загальнодержавного моніторингового дослідження якості початкової освіти «Стан сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи закладів загальної середньої освіти». 2018 р. Частина III. Читання. Український центр оцінювання якості освіти. Київ. 2019. 252 с.
10. Ісаєва О. Особливості вивчення літератури в цифрову епоху. Зарубіжна література. Шкільний світ. 2016. № 1(761). С. 5-10.
11. Ісаєва О. Сучасний урок літератури : яким він є, яким він має бути. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2008. № 5. С. 3-6.
12. Ісаєва О. О. Формування сучасного читача засобами медіаосвіти. Всесвітня література в сучасній школі. 2013. № 2. С. 5-10.
13. Ісаєва О.О. Креолізований текст на уроках світової літератури як фактор активізації читацької діяльності. URL: <http://ozonlit.org/kreolizovanyj-tekst-na-urokah-svitovoji-literatury-yak-faktor-aktyvizatsiji-chytatskoji-diyalnosti>

14. Концептуальні засади мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська і зарубіжна літератури). URL: <https://surl.lu/ophdzh>
15. Кукленко О. Медіатекст на уроках світової літератури. Всесвітня література в сучасній школі. 2013. № 1. С. 10-11.
16. Мартиненко В.О. Структура і зміст читацької компетентності молодших школярів. Збірник наукових праць : Педагогічна освіта: теорія і практика. Вип. XV. Кам'янець-Подільський. 2013. С. 145–151.
17. Мовно-літературна освітня галузь: як оцінювати в НУШ: методичний посібник [Склад робочої групи мовно-літературної освітньої галузі: Н. Білокінь, Т. Гнаткович, О. Горошкіна, О. Демків, І. Кисіль, О. Котусенко, Н. Кузьменко, Л. Лінкевич, А. Панченков, І. Старагіна, І. Сітькова, В. Скиба, В. Терещенко, Н. Шевчук, В. Шепетна. Київ, 2025. 122 с.
18. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/>
19. Офіційний сайт ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». URL: <https://imzo.gov.ua/>
20. Паспорт художнього твору та творчого життєпису митця – один із прийомів організації навчальної діяльності учнів на сучасному уроці літератури: посібник дидактичного матеріалу для української та зарубіжної літератури в 10 класі / за заг. ред. Н. В. Химери. Біла Церква, 2020. 68 с.
21. Сучасний урок літератури – формат креативних ідей для вчителя та учня : збірник сучасного дидактичного матеріалу для вчителів української та зарубіжної літератур / за заг. ред. Н. Химери. Біла Церква, 2020. 77 с.
22. У пошуках червоної рути. Інтерактивні аркуші для 8 класу за групами результатів навчання (мовно-літературна освітня галузь) : практикум. Частина I. / за заг. ред. Н.В. Химери. Серія «НУШ: лабораторія освітян Київщини». Випуск 4. Біла Церква, КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», 2025. 304 с.
23. У пошуках червоної рути. Інтерактивні аркуші для 8 класу за групами результатів навчання (мовно-літературна освітня галузь) : практикум. Частина II. / за заг. ред. Н.В. Химери. Серія «НУШ: лабораторія освітян Київщини». Випуск 5. Біла Церква, КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», 2026. 250 с.
24. Фасоля А. Читацька компетентність: що формуємо, що і як перевіряємо й оцінюємо. Дивослово, № 9. 2017. С. 8–15.
25. Формування полікультурної компетенції: практичні вправи із зарубіжної літератури для учнів 5-11 класів : збірник сучасного дидактичного матеріалу для уроків зарубіжної літератури / за заг. ред. Н. Химери. Біла Церква, 2021. 71 с.

Питання та завдання для самостійного опрацювання

1. Професійний стандарт учителя: створення індивідуальної траєкторії професійного розвитку філолога (на власному прикладі).
2. Читацька компетентність: що формуємо, що і як перевіряємо й оцінюємо (з досвіду роботи).
3. Реалізація особистісно орієнтованого підходу в роботі з учнями над художнім текстом (з досвіду роботи).
4. Розробіть програму формування в учнів читацької компетентності
5. Скласти питання для обговорення та завдання на розвиток читацької та комунікативної компетентностей, що охоплюють аналіз прочитаного, створення творчих продуктів та вправи для спілкування. Питання можуть стосуватися теми, персонажів або ідей твору, а завдання – створювати буктрейлери, колажі, малюнки або писати казки, вірші та загадки, що розвиває як розуміння тексту, так і вміння висловлювати свої думки та взаємодіяти з іншими.

6. Створення буктрейлера: короткого відеоролика для популяризації книги (за вибором слухача).
7. Створення колажу: візуальне представлення ключових моментів або тем твору (за вибором слухача).
8. Створення власного оповідання/казки/вірша: розвиток уяви та вміння використовувати мову (за вибором слухача).

**Орієнтовні теми проєктів
для слухачів курсів підвищення фахової кваліфікації
(за очно-дистанційною формою)**

	Тема
1.	Використання інтерактивних технологій на уроках предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі в основній школі.
2.	Рефлексія – важливий етап компетентісно орієнтованого уроку літератури
3.	Візуалізація навчального матеріалу на уроках предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі в основній школі.
4.	Використання засобів цифрових технологій та нейромереж в освітньому процесі з предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі (базове предметне навчання)
5.	Реалізація наскрізних змістових ліній на уроках предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі в основній школі.
6.	Використання проєктного навчання у процесі прочитання художніх творів у 5- 6, 7-9 класах (за вибором слухача)
7.	Проєктна діяльність учнів 5-6, 7-9 класів на уроках предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі в основній школі.
8.	Світ польської письменниці Барбари Космовської та її книги «Буба»: організація восьмикласників на прочитання, аналіз та інтерпретацію роману.
9.	Використання електронних освітніх ресурсів на уроках предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі в основній школі
10.	Використання навчальних відеоблогів (подкастів) для розвитку комунікативної компетентності учнів на уроках предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі в основній школі.
11.	Формування критичного мислення учнівства у процесі аналізу та інтерпретації художнього твору на уроках літератури (на прикладі конкретного твору за вибором слухача).
12.	Використання електронних платформ і сервісів для мотивації та організації продуктивного навчання учнівства (на конкретних прикладах).
13.	Візуалізація навчального матеріалу на уроках предметів мовно-літературної освітньої галузі в основній школі.
14.	Створення та використання інструментів для оцінювання результатів навчання учнів із усної взаємодії, читання з предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі
15.	Організація проєктного навчання у процесі вивчення предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі.
16.	Формування ціннісних орієнтирів і комунікативних навичок та вмінь здобувачів освіти в процесі вивчення української мови і літератури, зарубіжної літератури (на прикладі 5-11 класів, за вибором слухача).

17.	Реалізація змістових ліній на уроках літератури в 5-9 класах.
18.	Створення та використання інструментів для оцінювання результатів навчання учнів із письма та дослідження мовлення з предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі
19.	Як підвищити читацьку грамотність учнів: визначити пріоритетні шляхи та описати із власного досвіду ефективні прийоми та форми роботи.